

L'ESPRESSO

SETTIMO CIELO

Di Sandro Magister

21 februari 2019

Op de topvergadering is homoseksualiteit taboe, maar er is voorzichtigheid over “Nul-Tolerantie”

Op de dag van de opening, 21 februari, van de topvergadering tussen paus Franciscus en de leiders van de wereldwijde Kerk over het onderwerp van misbruik van minderjarigen, was het woord dat grotelijks niet aan bod kwam “homoseksualiteit”. En dat, ondanks het feit, dat de grote aantallen van het tot nu toe geregistreerde misbruik hebben plaatsgevonden met jonge of zeer jonge mannen, die de drempel van de puberteit al gepasseerd waren.

Het woord “homoseksualiteit” kwam zowel in de inleidende uiteenzetting van de paus, als in de 21 “punten van aandacht” die hij in de hal liet verspreiden niet voor; en evenmin in de inleidende besprekingen van kardinaal L.A.G.Tzagle, aartsbisschop Ch.J.Scicluna en, in de namiddag, van kardinaal R.Salazar Gomez.

Toen echter aan Scicluna hierover “s middags een vraag werd gesteld tijdens de persconferentie, zei hij daarop dat “het generaliseren van een categorie personen nooit gewettigd is”, omdat homoseksualiteit “niet iets is dat iemand bij voorbaat tot zonde brengt”, want waardoor deze gerichtheid veroorzaakt wordt, dat is vooral de “concupiscentia” (= zondige begeerte).

Scicluna is de sleutelfiguur van het organiserende comité van deze topvergadering. Naast zijn functie als aartsbisschop van Malta, was hij jarenlang een rechtsbevoorderaar aan de Congregatie voor de geloofsleer, waar hij terugkeerde als toegevoegd secretaris met specifieke bevoegdheden in zaken van seksueel misbruik. Hij is de man die op dit moment het meest rechtstreeks de bedoelingen van paus Franciscus tot uitdrukking brengt, nadat deze noodzakelijkerwijs kardinaal S.P. O'Malley uit zijn functie zette, die tot een jaar geleden de hoogst gedelegeerde van de paus was in deze zaak, maar nu slechts “pro forma” president van de pauselijke raad voor de bescherming van minderjarigen is

Daaruit blijkt dus dat de oproep van de kardinalen W.Brandmüller en R.L.Burke – en van niet weinig andere gezaghebbende geestelijken en leken – tegen dovemansoren is gericht om de plaag van homoseksualiteit onder gewijde bedienaren streng aan te pakken, als symptoom van het wijd verspreide prijsgeven van de “waarheid van het Evangelie”.

In plaats daarvan is de bedoeling naar voren gebracht, al vanaf de eerste uitgangspunten van de topvergadering, om de zuiverheid in de procedures betreffende seksueel misbruik in balans te houden met een groter respect voor de rechten van de beschuldigen.

“Nul-Tolerantie” is de naam, die werd gegeven aan de puriteinse strengheid tegenover de daders van misbruik. Het is een strengheid die bovenal uitdrukkelijk geëist is door de seculiere publieke opinie. Maar dat heeft enorm veel gekost met name door de schending van de meest primaire grondrechten, zoals Settimo Cielo in een recent artikel aan het licht bracht: t.w. “Nul-Tolerantie”, het wachtwoord van een Kerk zonder barmhartigheid.”

Zo staat bijvoorbeeld in de 21 “punten van aandacht”, die paus Franciscus aan de deelnemers van de topvergadering deed toekomen in punt 4 te lezen: “Voeg procedures in voor het recht op verdediging van de beschuldigde”. In punt 10: “Bereid wegen van straf en herstel voor de daders”. In punt 11: “Herken en onderscheid echte gevallen van valse beschuldigingen en laster”. In punt 14: “Het principe van natuurwet en kanoniek recht betreffende het uitgangspunt van iemands onschuld tot de schuld van de aangeklaagde bewezen is, moet worden gehandhaafd. Daarom is het noodzakelijk dat publicatie van de lijsten der beschuldigen voorkomen wordt, zelfs door de bisdommen, voordat voorafgaand onderzoek en de definitieve veroordeling heeft plaatsgevonden.

Maar ook in de toespraken van aartsbisschop Scicluna, die alle fasen van de processen voor het misbruik van minderjarigen de revue heeft laten passeren, zijn er belangrijke verwijzingen naar de rechten van de beschuldigen.

Ook al heeft hij erkend dat “de meeste canonieke strafprocessen niet justitieel of bestuurlijk van aard zijn” toch waarschuwt Scicluna:

“Het wezen van een juist proces vereist, dat aan de beschuldigde alle argumenten en bewijzen tegen hem worden voorgelegd; dat aan de beschuldigde het volledige voordeel wordt gegeven om zijn verdediging naar voren te brengen; dat het oordeel wordt gegeven op basis van de feiten en de toepasbare wet in dat geval; dat een oordeel of beslissing met redenen omkleed schriftelijk wordt meegedeeld aan de beschuldigde en dat de beschuldigde het recht op herziening heeft tegen een oordeel of beslissing die hem benadeelt.”

Voorts vraagt Scicluna de bisschoppen om de grootst mogelijke voorzichtigheid en gelijkmatigheid in het beslissen over wat te doen in gevallen, waarin een canoniek proces tegen een van hun priesters niet tot een veroordeling of vrijspraak leidt, maar tot een problematischer “*decisio dimissoria*” (niet ontvankelijkheids verklaring), waarbij de beschuldigingen wel geloofwaardig maar niet bewezen zijn.

Daarenboven dringt Scicluna er ook nog op aan, dat de grootst mogelijke publiciteit wordt gegeven aan uitspraken, die de onschuld van de verdediger bevestigen, omdat “we allemaal weten dat het erg moeilijk is om de goede naam van een priester te herstellen, die mogelijk onrechtvaardig beschuldigd is.”

Tenslotte dringt hij er bij niemand anders dan bij de Congregatie voor de geloofsleer op aan, om slechts de meest zeldzame uitzonderingen toe te passen op de regel voor gevallen van misbruik van lang geleden: “Het gezag van de Congregatie om af te wijken van het 20-jaar voorschrift wordt nog in een aantal historische zaken gevraagd, maar toegegeven, dat moet niet de norm zijn doch slechts de uitzondering.”

*

Er moet geconstateerd worden, dat de druk van de publieke opinie en van de burgerlijke gezagdragers van de Kerk niet altijd de strengste “Nul-Tolerantie” eist in zaken van seksueel misbruik van minderjarigen met een groot vooroordeel tegen de rechten van de beschuldigen.

Men kan bijvoorbeeld een besluit citeren van de rechtbank van Arnhem, die op 18 april 2018 het beroep van een Nederlandse privé-stichting, de Stichting Sint Jan, tegen de klachtencommissie voor seksueel misbruik van de Rooms Katholieke Kerk van Nederland erkende.

De rechtbank besloot, dat in enkele gevallen de commissie “haar eigen regels niet in acht nam en daarmee fundamentele rechten van de beschuldigen schond”, bijvoorbeeld toen “een klacht, die door een onherroepelijk besluit al ongegrond was verklaard, heropend werd en gegrond verklaard werd”, of toen de klachtencommissie een “op zichzelf staande en inconsequente verklaring van een klager, zonder voldoende bewijs” als geloofwaardig aannam.

De verklaring die dit besluit volledig weergeeft in het Nederlands, het Engels en het Duits, is te vinden op de website van de Stichting Sint Jan

(www.stichtingsintjanvooreerlijkproces.nl)

Bovenstaand artikel van Sandro Magister is terug te vinden op de website:
<http://magister.blogautore.espresso.repubblica.it/2019/02/21/at-the-summit-homosexuality-is-taboo-but-there-is-caution-over-%E2%80%9Czero-tolerance%E2%80%9D/>